

12 MEEWERKEND VOORWERP (adject)

Bij het werkwoordelijk en bij het naamwoordelijk gezegde kan een derde aanvulling voorkomen.

A meewerkend voorwerp bij het werkwoordelijk gezegde

Enige zelfstandige werkwoorden in het werkwoordelijk gezegde hebben naast het onderwerp en het lijdend voorwerp nog een derde aanvulling.

In de zin *Ik geef een appeltje* wil je weten aan wie die *ik een appeltje geeft*.

De 'persoon' aan wie die *ik een appeltje geeft*, verleent zijn 'medewerking' aan de handeling *geeft*.

Het zinsdeel dat aangeeft wie 'meewerkt' aan de handeling van de zin, noemen we het meewerkend voorwerp.

In de zin *Ik geef een appeltje aan de vogels* noemen we het zinsdeel *aan de vogels* meewerkend voorwerp. In deze zin staat het meewerkend voorwerp achter het lijdend voorwerp. Het meewerkend voorwerp kan ook op een andere plaats in de zin staan.

Bestudeer de volgende zinnen:

*Ik geef **aan de vogels** een appeltje.*

*Ik geef **de vogels** een appeltje.*

***Aan de vogels** geef ik een appeltje.*

***De vogels** geef ik een appeltje.*

*Ik geef een appeltje **aan de vogels**.*

Een meewerkend voorwerp **vóór** het lijdend voorwerp 'gaat' met of zonder de voorzetsels **voor** of **aan**.

Een meewerkend voorwerp **vóór** de persoonsvorm 'gaat' met of zonder de voorzetsels **voor** of **aan**.

Een meewerkend voorwerp **achter** het lijdend voorwerp heeft **altijd** het voorzetsel **voor** of **aan**.

Om te kijken of een zinsdeel de functie meewerkend voorwerp heeft, maak je gebruik van de eigenschap dat bij een meewerkend voorwerp het voorzetsel *aan* weggelaten of toegevoegd kan worden.

Bestudeer de volgende zinnen:

*Ik geef **de vogels** een appeltje.*

*Opa schenkt **oma** een borreltje in.*

*De postbode brengt **ons** feestpakketten.*

Deze drie zinnen hebben dezelfde structuur:

- in zin 1 *de vogels*: meewerkend voorwerp bij het gezegde *geef*.
- in zin 2 *oma*: meewerkend voorwerp bij het gezegde *schenkt in*.
- in zin 3 *ons*: meewerkend voorwerp bij het gezegde *brengt*.